

1. Interne werking van de Erfgoedcel Waasland

Op **personeelsvlak** bewoog in 2007 heel wat in de Erfgoedcel Waasland. Op 1 februari kwam Mieke De Meester in dienst als projectcoördinator. Elly De Weirdt diende haar ontslag in en bleef in dienst tot eind februari. Haar functie werd vanaf 1 maart ingevuld door Anniek Elegheert. Anniek Elegheert werkt vanaf november 4/5 in plaats van 3/5. Ellen De Jans ging in zwangerschapsverlof en werd vervangen door Ellen Storms. Ellen Storms kreeg opnieuw een tijdelijke tewerkstelling bij de Erfgoedcel Waasland in het najaar (twee maand 4/5de tewerkstelling) voor de onderzoeksopdracht Expo '58. In 2008 vervoegt Ellen Storms trouwens opnieuw de ploeg: deels voor de zwangerschapsvervanging van Mieke De Meester en deels als tijdelijke projectmedewerker.

- Daarnaast informeerde de Erfgoedcel Waasland lokale, Wase, Vlaamse en Nederlandse (erfgoed)organisaties over de eigen werking en de eigenheid van een regionale erfgoedcel via het bijwonen van allerlei thematische vergaderingen, overleg met de erfgoedactoren in het Waasland en andere erfgoedcellen, publicaties en folders, sectormomenten enz. Ook neemt ze actief deel aan de Vlaamse overlegstructuur van de erfgoedcellen met stuurgroepen en werkgroepen.

De **inhoudelijke werking** van de Erfgoedcel Waasland wordt gesterkt en gedragen door een aantal overlegorganen die op regelmatige tijdstippen bijeen komen, namelijk de stuurgroep, werkgroep beleid, plenaire vergadering en projectwerkgroepen. In 2007 werd een jaarverslag 2006 opgemaakt, evenals een actieplan 2008 voor de Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast werd hard gewerkt aan een beleidsplan voor de periode 2009-2014 op basis waarvan in 2008 zal onderhandeld worden voor een nieuwe erfgoedconvenant.

Ook schakelde de Erfgoedcel Waasland zich zo veel mogelijk in de algemene werking van haar moederorganisatie **I.C.W.** in. Zo werkte de Erfgoedcel Waasland actief mee aan de uitvoering van het Strategisch Plan.

2. Publiekswerking: erfgoed leeft!

- Na de ontwikkeling van de archieftrein (www.archiefophetspoor.be) in 2006 reisde de tentoonstelling verder in het Land van Waas en daarbuiten. Daarnaast organiseerden de Erfgoedcel Waasland en haar partners allerlei randactiviteiten.

In 2007 werd in nauwe samenwerking met de verschillende partners verder gewerkt aan de **Beeldbank Waasland**. Zo stonden acht thema's in de kijker op de Beeldbank Waasland (www.beeldbankwaasland.be): Erfgoeddag, Wase werken, De Sint-Niklase brandweer tijdens het interbellum, Oost-Vlaamse toertjes in het Waasland (n.a.v. de aankomst van de Tour de France in Gent i.s.m. het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen en BiblioWaas), Wonen (ter gelegenheid van Open Monumenten Dag), Opening bezoekerscentrum Fort Liefkenshoek (Beveren), Aan tafel (ter gelegenheid van de Week van de Smaak), Kerst- en nieuwjaarswensen met daarbij in primeur de eerste erfgoed-E-card. Daarnaast kan vanaf oktober 2007 het publiek commentaar geven op alle foto's.

Voor **Erfgoeddag** 2007 (22 april 2007, thema 'Niet te schatten') ontwikkelde de Erfgoedcel Waasland een regionale programmabrochure en de actie 'Het Waasland en zijn favoriete erfgoed'. Per gemeente werden

drie 'gewone' mensen gekozen (totaal 24 personen) die samen met hun favoriet erfgoedstuk werden gefotografeerd en die meer vertellen over hun favoriet erfgoedstuk. I.s.m. BiblioWaas is per gemeente iemand van het bibliotheekpersoneel geportretteerd met of een oude druk of een oud boek óf met een boek over erfgoed. Drieëntachtig Waaslanders brachten op de Erfgoeddag hun favoriete erfgoed mee en zijn gefotografeerd in Kasteel Cortewalle in Beveren, in de Salons voor Schone Kunsten in Sint-Niklaas en de Academie van Waasmunster. Ook deze foto's werden op de Beeldbank Waasland geplaatst. Al deze foto's en getuigenissen zijn op de Beeldbank Waasland geplaatst, maar zijn ook opgenomen in de regionale programmabrochure van de Erfgoeddag. In iedere bibliotheek werd met de affiches van de gefotografeerden een infostand over erfgoed en Erfgoeddag opgesteld. Op deze infostand waren de programmabrochures beschikbaar samen met boeken, tijdschriften, multimedia over erfgoed en oude boeken.

De vooropening van de Erfgoeddag voor de erfgoedorganisaties en de pers vond in 2007 plaats op 15 april in de Roomanmolen in Sint-Pauwels. Op deze vooropening waren een honderdtal enthousiaste erfgoedzorgers aanwezig, eenendertig van hen werden ook gefotografeerd met hun favoriete erfgoed. Naast een rondleiding in de Roomanmolen, waar de Heemkundige Kring De Kluize een tentoonstelling met foto's, brieven, akten en persknipsels opstelde, waren er ook lezingen van jeugdacteur Rob Baetens die vertelde over zijn favoriet Waas erfgoed en Rudy Vanelandse over onbekend laatmiddeleeuws erfgoed in het Land van Waas.

Ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van Expo '58 bundelden de veertien erfgoedcellen van Vlaanderen hun krachten in het project '**Expo '58: Back to the future**'. In de loop van 2007 werkte de Erfgoedcel Waasland opnieuw vol enthousiasme aan dit project mee. In het Waasland zelf werd er een grote zoektocht naar getuigenissen en beeldmateriaal opgezet, met onder meer twee filmvoorstellingen voor kandidaat-getuigen. Hierdoor kwam een unieke amateurfilm van vijftig minuten met beelden van Expo '58 boven water. Een deel van dit materiaal werd verwerkt in het boek 'Expo '58. Het wonderlijk feest van de fifties' en de website www.expo58.eu.

In het onderzoeksrapport 'Expo '58 en/in het Waasland' kan je lezen wat de relatie tussen Expo '58 en het Waasland was. In 2008 zullen allerlei activiteiten rond dit thema plaatsvinden in het Waasland.

In 2007 werd de brochure '**Waas erfgoed à la carte**' uitgegeven in samenwerking met MuWa en Toerisme Waasland. Deze publicatie werd voorgesteld in Hof ter Saksen te Beveren op 21 september 2007, die bijgewoond werd door een honderdtal genodigden. De officiële voorstelling werd voorafgegaan door geleide wandeling door natuurtuin of hoogstamboomgaard van Hof ter Saksen.

In de brochure wordt het Waasland opgevat als een klasse restaurant. Het aanbod aan musea en erfgoed wordt hierbij voorgesteld als gerechten op een menukaart, met keuze uit een klassiek menu met aperitief, voorgerecht, hoofdgerecht en nagerecht; een suggestie van de chef en een biomenu (landschappelijk erfgoed). Aan de hand van het menukaartenconcept krijgt de bezoeker de keuze om ofwel zijn dag te vullen met het menu van één Wase gemeente, of hij kan ook zelf zijn eigen menu samenstellen door de onderdelen van de verschillende menu's met elkaar te combineren.

Met het project '**Wase griezelverhalen**' wilde de Erfgoedcel Waasland volksverhalen uit het Waasland weer bekend maken bij de jeugd (doelgroep 10-12 jaar), zodat deze ook in de volgende generaties kunnen doorleven. Basis voor het hele project vormde een inventaris met een 600-tal 'griezelverhalen' uit het Waasland, die in de eerste helft van 2007 werd samengesteld.

In samenwerking met Abimo uitgeverij publiceerde de Erfgoedcel Waasland het jeugdboek 'Griezelverhalen uit het Waasland', waarin tien door de Erfgoedcel Waasland geselecteerde Wase volksverhalen door vijf Wase jeugdacteurs werden herschreven tot een spannend griezelverhaal voor kinderen vanaf tien jaar.

In samenwerking met BiblioWaas, het samenwerkingsverband van Wase bibliotheken, organiseerde de Erfgoedcel Waasland in september en oktober 2007 een opleiding 'Wase griezelverhalen vertellen' met topverteller Frank De Gruyter en Joost Van den Branden, bekend van Theater Tieret.

Het hele project werd op 9 oktober 2007 officieel voorgesteld voor pers en publiek in Huis De Fortune in Elversele. Een honderdtal grizelenthousiastelingen konden luisteren Wan Trien-expert Luc Peleman en genoten van de voorstelling 'Wan Trien hocuspocust'.

Vanaf eind oktober 2007 vonden her en der in het Waasland ook Wase griezelactiviteiten plaats, van griezeltochten en vertelavonden tot totaalspektakels met toneel, vertellingen en muziek, allemaal in het teken van de Wase griezelverhalen. In samenwerking met een werkgroep 'publieksactiviteiten', met vertegenwoordigers uit Temse, Kruibeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas en Stekene, werkte de Erfgoedcel Waasland een ondersteuningsaanbod uit voor de organisatoren van Wase griezelactiviteiten.

- Met een project rond de **reuzen uit het Waasland** willen de Erfgoedcel Waasland en Toerisme Waasland reuzen en reuzenstoeten in het Waasland bekend maken bij een ruim publiek. In 2007 startte de voorbereiding van dit project.

- In 2007 startte de Erfgoedcel Waasland eveneens met de voorbereidingen voor het project '**50 jaar Werk in het Waasland (1945-1995)**'. Met dit project wil de Erfgoedcel Waasland het economisch verhaal van de Wase bedrijven en bedrijfssectoren aanvullen met de persoonlijke verhalen van mensen die hier in de tweede helft van de twintigste eeuw gewerkt hebben.

3. Bevorderen van de samenwerking: 1 + 1 = 3

- De Erfgoedcel Waasland ondersteunde de activiteiten van bestaande samenwerkingsverbanden en nam de coördinatie van MuWa (Museum Waasland) over. Doorheen haar hele werking brengt de Erfgoedcel Waasland verschillende erfgoedzorgers uit het Waasland samen via overlegstructuren, projecten en activiteiten... De Erfgoedcel Waasland ontving reeds heel wat vragen en krijgt trouwens geregeld onverwacht bezoek van Wase erfgoedzorgers. Dit toont aan dat de jonge organisatie op korte tijd toch de nodige bekendheid verwierf en het illustreert haar grote toegankelijkheid.

- Op woensdag 4 juli organiseerden de Erfgoedcel Waasland en Toerisme Waasland een gezamenlijk infomoment voor de schepenen van cultuur en toerisme, de culturele en toeristische diensten, Wacco en BiblioWaas. Dit vond plaats in het info.punt Waasland.

4. Onderzoeksprojecten: zorgen voor een goede basis

Tussen juni en december 2007 onderzocht de Erfgoedcel Waasland in het kader van **WODE** het erfgoed in de regio. In totaal zijn 1076 erfgoedcollecties in kaart gebracht: ongeveer 217.500 voorwerpen, meer dan 11 km archief en duizenden documentatie-items en boeken. De resultaten van het onderzoek zijn een handig hulpmiddel voor het toekomstig beleid van de Erfgoedcel Waasland en haar partners. Een primeur voor Vlaanderen is dat het onderzoek gebeurde op deelcollectieniveau. Het einderapport staat op de website (www.erfgoedcelwaasland.be).

In het onderzoeksrapport '**Expo '58 en/in het Waasland**' (www.erfgoedcelwaasland.be) kan je lezen wat de relatie tussen Expo '58 en het Waasland was. In 2008 zullen allerlei activiteiten rond dit thema plaatsvinden in het Waasland.

5. Expertise-uitwisseling: samen sterk!

De expertise-uitwisseling met de Wase en Vlaamse erfgoedsector is vaak minder sexy en zichtbaar voor de buitenwereld en genereert op het eerste gezicht misschien minder zichtbare effecten, maar vindt de Erfgoedcel Waasland even belangrijk als haar publieksgerichte projecten. Als regionale erfgoedcel in een soms landelijk gebied waar professionele cultuurwerkers soms schaars zijn, investeert de Erfgoedcel Waasland bewust veel tijd en energie in deze expertise-uitwisseling.

De Erfgoedcel Waasland bood een zeer **actieve ondersteuning** aan enkele projecten. De Erfgoedcel Waasland lanceerde daarnaast via de website en de nieuwsbrief oproepen van partners naar informatie, objecten, kennis... Ook logistiek ondersteunt de Erfgoedcel Waasland de (erfgoed)actoren. De Erfgoedcel Waasland is tevens lid van alle heemkundige kringen in het Land van Waas. Net zoals in 2005 en 2006 zorgde de Erfgoedcel Waasland voor advies op maat en indien nodig ter plaatse. Een aantal projecten werden eveneens financieel ondersteund.

De Erfgoedcel Waasland informeert andere (Vlaamse) (erfgoed)organisaties over de eigen werking en de eigenheid van een regionale erfgoedcel via het bijwonen van allerlei thematische vergaderingen, overleg met de erfgoedactoren in het Waasland en andere erfgoedcellen, publicaties en folders, sectormomenten enz. Daarnaast werd regelmatig aan **expertise-uitwisseling** gedaan. Ook is er structureel twee keer per jaar een overleg tussen de Provincie Oost-Vlaanderen en de drie erfgoedcellen in Oost-Vlaanderen. In januari 2007 zetelde de Erfgoedcel Waasland in de jury voor een scriptie in de Artevelde Hogeschool in Gent. Daarnaast waren er contacten met landelijke organisaties, zoals Culturele Biografie Vlaanderen over de publieksonderzoek Erfgoeddag (25/01/07) en Heemkunde Vlaanderen en het Firmament over inventarisatie op deelcollectieniveau.

De Erfgoedcel Waasland zorgde voor een aantal **vormingsmomenten**: de driedelige cursus Mondelinge Geschiedenis in Sint-Gillis-Waas in januari. Het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen organiseerde voor het Land van Waas i.s.m. de Erfgoedcel Waasland een Contactavond kerkelijk roerend erfgoed. De plenaire vergadering in Huis Thuysbaert in maart handelde over de nieuwe wetgeving vrijwilligerswerking. De Opleiding vertellen ging door in het najaar in Kruike, Lokeren en Sint-Niklaas. Eveneens in het najaar werd in samenwerking met het Zilvermuseum Sterckshof een Zilverpoetsdemo georganiseerd. Tenslotte was er het Colloquium 'De economische ontwikkeling in het Land van Waas in de 18de eeuw' in november in Kasteel Walburg in Sint-Niklaas i.s.m. de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas en het Zilvermuseum Sterckshof van de Provincie Antwerpen. Ook de beeldbankpartners kregen in oktober een Opleiding Memorix in Temse.

6. Communicatie: verspreid het nieuws

In 2007 verzamelde de Erfgoedcel Waasland gericht publieksgegevens voor toekomstige **direct marketing acties**. Verder werd er ook regelmatig gebruik gemaakt van een adressenlijst met alle socio-culturele verenigingen in het Waasland. Een digitaal bericht werd verstuurd n.a.v. de Nacht van de Geschiedenis, de Erfgoeddag, de Open Monumentendag, het eindejaar met suggesties voor uitstappen tijdens de Kerstperiode en eindejaarsgeschenkjes en de oproepen rond het project Werk, Expo '58 en Erfgoeddag 2008. Een papieren versie van de programmabrochure van de Erfgoeddag en van de brochure Waas erfgoed à la carte

Korte versie inhoudelijk jaarverslag werkjaar 2007

werd hen ook bezorgd. Het is de bedoeling om in 2008 de structurele communicatie naar het publiek meer aandacht te geven.

In februari, september, november en december 2007 werd een **digitale nieuwsbrief** voor de erfgoedorganisaties verstuurd. Hierin staat nieuws uit de Erfgoedcel Waasland, nieuws uit het Waasland (erfgoedactiviteiten, oproepen en nieuwtjes van Wase partners) en algemeen erfgoednieuws uit Vlaanderen. In 2007 is de **website** van de Erfgoedcel Waasland verder uitgebouwd. Deze website wordt gebruikt als communicatiemiddel naar de erfgoedorganisaties en het publiek over projecten van de Erfgoedcel Waasland en haar partners.

Dankzij een doorgedreven **perswerking** verschenen in de regionale pagina's van de landelijke kranten een veertigtal artikels en zond Radio 2 Oost-Vlaanderen twee reportages Vlaanderen Vakantieland en TVOOST telkens één reportage uit over projecten van de Erfgoedcel Waasland.

Daarenboven werd een algemene **folder** over de werking van de Erfgoedcel Waasland aangemaakt.

Rek. 091-0007009-54
BTW BE 0206.460.639

Lamstraat 113
9100 Sint-Niklaas

T 03 776 65 93
F 03 777 97 39

erfgoedcel@icwaas.be
www.erfgoedcelwaasland.be